

Міністр Сергій Квіт: "Закон «Про вищу освіту» – спільне досягнення академічної громади"

У Запорізькому національному університеті побував із візитом Міністр освіти і науки України Сергій Квіт. Зустріч з професорсько-викладацьким складом і студентами вишу та засідання з керівниками навчальних закладів Запоріжжя й області відбулися в рамках заходів МОН, спрямованих на спільні з ВНЗ дії з імплементації Закону "Про вищу освіту".

Насамперед Сергій Квіт підкреслив, що прийняття нового закону – це спільне досягнення всієї академічної громади. Тепер потрібно зробити так, щоб він запрацював. Наступний крок – його імплементація. На цьому наголосив посадовець, закликавши реєструватися на сайті <http://osvita.gov.ua>. Щойно уряд і МОН ухвалюватимуть підзаконні акти, вони з'являтимуться на цьому ресурсі. Керівництво ВНЗ має приділити особливу увагу їх реалізації. Академічній спільноті необхідно долучитися до процесу розробки відповідних матеріалів, і в разі виявлення певних неузгодженостей, надавати пропозиції.

Відповідна робота вже почалася. Зокрема, голова профільного комітету МОН України у Верховній Раді Лія Гриневич подала до парламенту законопроект "Про

зміни до Бюджетного кодексу України". Проте існують і норми прямої дії, які дають університетам право вже зараз працювати згідно з новими правилами. Скажімо, ВНЗ не повинні узгоджувати штатні розклади з контролюючими органами, мають право створювати нові структурні підрозділи, визнавати західні дипломи тільки рішенням Вченої ради, а не лише після складного процесу нострифікації. До речі, вперше такою практикою скористалися нещодавно в одному з харківських вищих навчальних закладів, де визнали диплом з астрономії вченого, який навчався в Німеччині.

Сергій Миронович також у своїй промові порушив чимало інших важливих питань: зменшення навчального навантаження, створення Національної агенції з якості, введення третього циклу освіти та запровадження чотирирічних структурованих програм. Гість навів приклади з досвіду діяльності Києво-Могилянської академії, викладачем якої він є, зокрема згадав "вільне творче навчання". Коли зустріч із Міністром перейшла у формат діалогу, гості зібрання, зокрема цікавилися академічною мобільністю. Сергій Квіт відзначив, що тут не обійти-

ся без знання мов та плідної роботи відділу міжнародних зв'язків вишу, який би оперативно відстежував інформацію про гранти, можливості закордонних стажувань. Із цього приводу ректор ЗНУ Микола Фролов розповів гостю про нову концепцію вивчення іноземних мов у нашому виші. Згідно з її положеннями студенти всіх курсів і спеціальностей опановуватимуть іноземну мову протягом усього періоду навчання.

Не менш важливим нюансом обговорення стало й студентське самоврядування. Міністр відзначив, що молоді треба надавати можливість працювати самостійно, приймати рішення і щодо використання коштів відповідного бюджету студентства. До речі, в ЗНУ така норма успішно діє на практиці вже не один рік. Та й фінансування органів самоврядування у 2014 році зросло до 276 тисяч гривень (із 263 тисяч – у 2013). Також гість розповів, що чимало студентів брали участь у підготовці нового закону. Зокрема, вони наполягали на тому, щоб стипендія була на рівні прожиткового мінімуму. Нехай не відразу, але за кілька років можна буде вийти на такі показники. Що ж до нарахувань персональної стипендії за

досягнення в науковій і навчальній діяльності, то її призначитиме сам університет, спираючись на результати рейтингу того чи іншого студента.

Початок. Продовження на стор. 2

НАУКОВИЙ ЛІТОПИС

Шляхи вирішення актуальних проблем обговорили на конференціях вишу

Жовтень видався для наукової громади ЗНУ насиченим актуальними зібраннями вчених: в університеті пройшли дві міжнародні конференції та кілька всеукраїнських (огляд яких можна прочитати на стор. 2). Ще одним важливим заходом стало проведення на базі ЗНУ й Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка Першої міжнародної науково-практичної інтернет-конференції "Сучасні інноваційно-інвестиційні механізми розвитку національної економіки".

Захід відбувся завдяки співпраці МОН України, Запорізької міської ради, Запорізької торгово-промислової палати, КП "Водоканал", а також – цілої низки ВНЗ Білорусі, Бельгії, Латвії, Німеччини, Польщі, Угорщини й України. Спершу науковці з різних країн розпочали свою роботу на базі Полтавського вишу. А через день продовжили її в ЗНУ, де й відбулося заключне засідання. У ньому взяли участь, зокрема проректор з науково-педагогічної роботи ЗНУ Володимир Волков, проректор з наукової роботи Геннадій Васильчук, модератор заходу – доцент кафедри менеджменту організації та логістики Лідія Горошкова.

Із доповідями виступили вчені з Полтави, Ужгорода, а також гість із Угорщини – завідувач кафедри економіки Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II Бачо Роберт. Вони висвітлили теоретичні й практичні аспекти сучасного стану вітчизняних економічних процесів, а також окреслили інноваційно-інвестиційні механізми, які мають сприяти виходу нашої економіки на європейський рівень. Під час виступів гості-практики розповіли про сучасний стан запорізької інфраструктури водопостачання, про особливості енергоменеджменту, котрий впроваджується в їхню діяльність завдяки Муніципальному енергетичному плану до 2020 року, розробленому Запорізькою міською радою.

За результатами роботи конференції під час ухвалення резолюції вчені одностайно проголосували за втілення у життя низки важливих інновацій. Так, на зібранні вирішили укласти угоду про співпра-

цю між учасниками заходу та створити на базі кафедри менеджменту організації та логістики ЗНУ Міжнародний консалтинговий центр, у роботі якого візьмуть участь провідні науковці з різних країн. Його метою має стати впровадження комерціалізаційної наукової діяльності на ринку товарів та послуг, енергозощадження, енергоменеджменту, управління територіями.

Спільними зусиллями представників Запорізької Торгово-промислової палати й ЗНУ має бути розроблений план заходів щодо підвищення якості підготовки підприємців. Зокрема, представники цих закладів обговорять шляхи відкриття доступу до міжнародних ресурсів для вітчизняних бізнесменів задля сприяння виходу їхньої діяльності на європейський рівень. Також у ЗНУ проводитиметься Обласний конкурс проектів молодих підприємців, залучатиметься молодь до підготовки інноваційних та інвестиційних проектів. Учасники конференції визнали за необхідне зробити цей захід регулярним і кожні три роки проводити його на базі Полтавського та Запорізького університетів.

Початок. Продовження на стор. 2

НОВИНИ

■ За результатами Всеукраїнської студентської олімпіади Запорізький національний університет посів 4 місце серед 29 класичних вишів. Найбільша кількість переможців була з факультетів іноземної філології та біологічного. Дипломантами I-III ступенів стали Світлана Стрешна, Марина Безрук, Ксенія Шерстякова, Іван Шумейко, Михайло Шевченко, Олександра Волошина, Ілона Павлюс, Ангеліна Сверчкова, Микита Богданов, Денис Гізбрехт, Надія Пovalіхіна, Світлана Семеренко, Євгеній Селютін, Юлія Бела.

■ ЗНУ визнали лідером у номінації Всеукраїнського конкурсу "Кращий навчальний заклад із підготовки спеціалістів для банківсько-фінансової сфери-2014" (за версією журналу "Банкир"). Під час урочистостей у Києві почесну нагороду отримала декан економічного факультету Ама Череп. Визначали переможців конкурсу, насамперед, роботодавці. Нагадаємо, що ЗНУ вже третій рік поспіль бере участь у цьому змаганні. Двічі його визнавали лідером у номінації "Кращий навчальний заклад зі співробітництва з банками і фінансовими інститутами".

■ На історичному факультеті презентували 9 випуск серії "Забуті щоденники". Він містить листи та спогади простих солдатів та офіцерів Великої Вітчизняної війни, їхніх рідних. Серед авторів книги серії "Короткі рядки війни: листи та спогади запоріжців" – п'ятикурсник Михайло Павленко та старший науковий співробітник Запорізького відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України Тетяна Молдавська. На сторінках видання, зокрема є епістолярії родини Супрунів за 1944-1945 роки, записки учасника війни Олександра Горелова, а також – фронтові листи Дмитра Змієвського.

■ У селі Балки Василівського району Запорізької області – на батьківщині нині покійного професора філологічного факультету Віктора Чабаненка – відкрили пам'ятну дошку знаменитому землякові. Із нагоди 60-річчя Балківської загальноосвітньої школи в цьому закладі також вшанували пам'ять свого колишнього учня. Почесним гостем заходу стала донька професора, доцент факультету журналістики ЗНУ Мирослава Чабаненко, яка подарувала школі сувенірний ключ із вигравіруваними написами: "Чабаненко Віктор Антонович" з одного боку та "Україна, Запоріжжя, Балки" з іншого – як символ знань, науки, творчого горіння й любові до рідного краю.

■ Переможцем Кубка світу з плавання, участь у якому взяли найсильніші спортсмени з 25 країн, став випускник ЗНУ Сергій Фролов. Він фінішував першим на дистанції 1 500 метрів вільним стилем із результатом 14:38.21. Спортсмен вперше практично на вісім секунд угорця Герджелі Гурта (14:46.29).

■ Вихованці ЗНУ здобули на Кубку України з традиційного ушу, який пройшов у Трускавці, шість золотих та дві срібні нагороди. По два "золота" в Мирослави Малої (випускниці економічного факультету) і Тетяни Кондратьєвої (студентки Економіко-правничого коледжу). По одній золотій медалі – в Анни Дербеньової та Максима Данченка (студентів факультету фізичного виховання). Дві срібні нагороди – у Тетяни Кондратьєвої та Максима Данченка.

■ Команда ЕПК із легкої атлетики виборола II місце в Обласній першості серед студентів ВНЗ II рівнів акредитації. У забігу на 100 м серед юнаків II місце посів наш студент Михайло Яворський. На стометрівці серед дівчат "срібло" отримала Анастасія Бризгіна. У забігу на 400 м серед юнаків III місце здобув Олег Солодовников. За результатами естафети 4x100 м серед дівчат I місце посіла команда ЕПК у складі Єлизавети Бабій, Дар'яни Іващенко, Вікторії Остемчук й Анастасії Бризгіної. В естафеті тією ж дистанцією серед юнаків команда ЕПК, яку представляли Петро Клетров, Михайло Яворський, Віталій Кравцов та Андрій Вакула, стала другою. У змаганнях із бігу на 400 м серед юнаків I місце посів Михайло Яворський, а серед дівчат – Анастасія Бризгіна здобула "срібло". У стрибках у довжину з розбігу кращою стала Єлизавета Бабій.

■ У рамках міжфакультетської Спартакіади ЗНУ завершилися змагання з шахів, шашок і кросу. Беззаперечним лідером серед дівчат-шахісток стала команда факультету іноземної філології, а серед юнаків – біологічного (із відривом у 10 очок). Що ж до змагань із шашок, то тут юнацька першість теж була за біологічним, а серед дівчат – за факультетом менеджменту. А от символічний крос територією студмістечка, в якому взяли участь представники всіх факультетів, присвятили відзначенню Дня визволення Запоріжжя.

Міністр Сергій Квіт: «Закон «Про вищу освіту» – спільне досягнення академічної громади»

Продовження. Початок на стор. 1
У питанні представників біологічного факультету відчувалася турбота про майбутню долю природничої галузі. У відповідь Міністр розповів про досвід Польщі в реформуванні її Академії наук, який він ретельно вивчав. Ця держава дуже багато коштів виділяє на популяризацію науки. Розповсюдженою формою роботи в цьому напрямку лишається проведення так званих «наукових пікніків». Вони проходять у формі виставок-презентацій, на яких працюють фахівці з хімії, фізики, біології тощо, ставлять ефектні досліди з яскравим демонстративним матеріалом, проводять майстер-класи, показують, як працює той чи інший закон науки. І це спрацьовує, зацікавлює широкий загал. Із цього прикладу, відзначив Міністр, можна почерпнути головну ідею: дещо брати з досвіду інших країн, а дещо розвивати на власній базі. Скажімо, не менш перспективною в Україні може бути робота МАН – цю галузь діяльності варто поглиблювати.

Також питання, котрі ставили гостю,

стосувалися фінансової автономії, наукових публікацій учених, поглиблення міждисциплінарності, визначення розміру наукових пенсій тощо.

Не менш насичено пройшла зустріч Міністра **Сергія Квіта** в Запорізькому національному університеті під головуванням ректора ЗНУ **Миколи Фролова** з керівниками навчальних закладів Запоріжжя й області. У заході брали участь також: директор Департаменту освіти і науки України **ЗОДА Микола Ярмошук**, голова Ради ректорів ВНЗ Запорізького регіону, ректор ЗНТУ **Сергій Беліков**, а також представники адміністрації нашого вишу. Перед учасниками Міністр виступив із доповіддю про імплементацію новоприйнятого закону, а також відповів на запитання

таньня освітянської громади. Голова ради директорів педагогічних училищ Південного регіону, директор Запорізького педагогічного коледжу **Олександр Мельник** передав Сергію Квіту звернення з пропозиціями до підзаконних актів. До речі, Сергій Миронович розповів, що тепер у його відомстві працюватимуть над рамковим Законом «Про освіту», а також «Про професійно-технічну освіту» та «Про науку та науково-технічну діяльність». Водночас освітян цікавили перспективи аграрних вишів, умови цьогорічної вступної кампанії, ЗНО, нюанси кредитно-рейтингової системи, рекомендованої на зміну кредитно-модульній, скасування грифу Міністерства освіти і науки України тощо.

Також на гостя чекала екскурсія студмістечком вишу, його навчальними корпусами, спортивними залами. Сергій Миронович відвідав Музей ЗНУ та залишив свій запис у Книзі почесних гостей. Наприкінці візиту Сергій Квіт щиро подякував адміністрації ЗНУ за гостинність і співпрацю.

Марія Канцелярист

Центр трансферу технологій налагоджує співпрацю між науковцями і підприємцями

У нашому виші презентували новий структурний підрозділ – Центр трансферу технологій. Одним із найважливіших завдань його роботи є налагодження взаємовигідної співпраці між науковцями та підприємцями.

За словами проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи ЗНУ **Олександра Гури**, стратегічним завданням університету є створення науково-дослідного

структури є презентація сучасних комерційно-перспективних наукових, науково-технічних, науково-практичних розробок ЗНУ для соціальної галузі, виробництва тощо на основі ефективного використання наукового потенціалу та отримання прибутку від комерціалізації цих розробок. Також вона представила присутнім на заході інноваційні розробки провідних науковців ЗНУ, що мають патентне підтвердження. Вони стосувалися, зокрема, способу очищення ґрунтів від важких металів, визначення елементів у сплавах, роботи пристрою живлення енергоощадних ламп тощо.

Гості ЗНУ висловили пропозиції щодо подальшої співпраці з ученими нашого університету. Скажімо, начальник центральної заводської лабораторії ВАТ «Дніпроспецсталь» **Анатолій Сальников** зазначив, що на заводі вже використовуються деякі розробки науковців нашого вищого навчального закладу. Крім того, це товариство спільно із ЗНУ вже реалізувало досить багато успішних проектів, що мали позитивні результати.

Варто зазначити, що 28 листопада Центр трансферу технологій ЗНУ проведе Міжнародну науково-практичну конференцію «Трансфер технологій: реалії і перспективи», мета якої – обмін досвідом і розробка рекомендацій, спрямованих на розвиток мережі трансферу технологій. Свої пропозиції можна надсилати на електронну пошту – ctznu@ukr.net.

Олена Ярошенко

центру спільно з підприємствами та організаціями Запоріжжя, де активна студентська молодь мала б можливість розробляти і впроваджувати у виробництво інноваційну науково-технічну продукцію.

У свою чергу, керівник Центру трансферу технологій **Наталія Гуржій** розповіла, що основною ланкою роботи

Вчителі вивчають інноваційні технології викладання дисциплін

ЗНУ завжди великого значення надавав профорієнтаційній діяльності та співпраці з навчальними закладами середньої ланки освіти. Так, однією з форм постійної співпраці представників вишу зі школами міста й області були і залишаються методичні семінари-практикуми для запорізьких учителів.

Так, на базі факультету іноземної філології, юридичного та біологічного факультетів пройшла низка семінарів для вчителів

шкіл міста й області. Щорічний семінар-практикум «Інноваційні технології у викладанні правничих дисциплін та підготовці учнів до участі в конкурсних правничих заходах» зібрав близько 70 учасників. Перед вчителями іноземних мов під час XIX семінару виступили й викладачі, які зараз працюють в ЗНУ за академічними програмами обміну. Також на факультеті організували консультації для учасників МАН та з підготовки учнів до ЗНО. На семінарі з учителями біології, екології та хімії обговорили методику викладання природничих дисциплін. Під час кожного заходу учасники наголошували на важливості проведення подібних семінарів для підвищення рівня кваліфікації вчителів, що, у свою чергу, впливає на рівень підготовки учнів до олімпіад, конкурсів і вступу до ВНЗ.

НАУКОВИЙ ЛІТОПИС

Шляхи вирішення актуальних проблем обговорили на конференціях вишу

Продовження. Початок на стор. 1

На економічному факультеті відбулася IX міжнародна науково-практична конференція «Виклики та перспективи розвитку нової економіки на світовому, державному та регіональному рівнях», у якій взяли участь понад 400 вчених, серед них – 142 гостя з різних міст України та Росії. Декан економічного факультету, професор **Алла Череп** запропонувала присутнім розглянути перспективи розвитку економіки України після її входу до Світової організації торгівлі, а також порівняти індекс економічної свободи нашої країни з найбільш конкурентоспроможними державами світу. У рамках заходу відбулися засідання п'яти секцій. А за результатами роботи конференції був виданий збірник матеріалів, який стане надійним плацдармом для подальшого вивчення та налагодження шляхів розвитку економіки України.

Факультет іноземної філології організував роботу VII Міжнародної наукової конференції «Іноземна філологія у XXI столітті». Цього разу на участь у престижному науковому зібранні надійшло 180 заявок з Англії, Росії, Франції й України. На захід завітали як відомі вчені-лінгвісти, так і ті, хто робить перші кроки в побудові наукової кар'єри. Вони також взяли участь і в засіданні круглого столу «Теоретико-методологічні виклики іноземної філології». Декан факультету, доцент **Галина Моршкіна** зазначила, що цього року матеріали доповідей учасників заходу склали три томи фахового видання «Нова філологія».

На базі філологічного факультету пройшла традиційна дводенна Всеукраїнська наукова конференція «Література й історія». На початку пленарного засідання гостей ЗНУ привітав перший проректор, доцент **Олександр Бондар**, який подякував науковцям, котрі завітали до нашого університету, аби разом обговорити

сучасні проблеми таких наук, як література й історія. Робота учасників продовжилася за секціями: на них розглянули жанрово-стильову специфіку історичних, фольклорних творів, порушували тему інтерпретації козацтва в українській та світовій літературі та інші важливі питання. Декан філологічного факультету, професор **Тамара Хом'як** відзначила, що вчені з Києва, Луганська, Ніжина, Мелітополя, Бердянська та Слов'янська окреслили чимало важливих проблемних питань.

На історичному факультеті пройшла Всеукраїнська наукова конференція «Шості Новицькі читання». На неї завітали науковці з Дніпропетровська, Херсона, Бердянська, Мелітополя, Маріуполя, Ялти, Сімферополя та Києва. У рамках заходу пройшов круглий стіл на тему: «Південна Україна vs «Новоросія»: конкуренція двох колонізаційних проектів у минулому та сучасності». Керівник Східного інституту українознавства ім. Ковальських, декан історичного факультету, професор **Володимир Мільчев** зазначив: «Ця конференція дає змогу науковцям обмінюватись думками, ідеями та останніми напрацюваннями, що, у свою чергу, може дати імпульс до нових історичних пошуків і нових проектів. Саме в цьому і полягає сенс таких зустрічей».

На факультеті соціальної педагогіки та психології провели Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених «Технології роботи психолога в організації». Учасники подали понад 90 тез доповідей, які стосувалися актуальних проблем організаційної психології. Одним із небагатьох вишів України, у якому з 2006 року відбувається підготовка психологів за спеціа-

Після мовних курсів – на навчання до Болгарії

Минулого навчального року студенти ЗНУ вперше взяли участь у міжнародній академічній програмі «Erasmus Mundus «ELECTRA»». До речі, 5 із 7 її учасників навчаються на біологічному факультеті. Зокрема, четвертокурсниця **Олена Попазова**, **Марина Сокульська** та **Юлія Буланкіна** нещодавно повернулися з Болгарії, де здобували знання в Хіміко-технологічному та металургійному університеті (м. Софія) на кафедрі біотехнологій.

Своїми враженнями про навчання поділилася голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених біологічного факультету **Олена Попазова**:

«Остаточним рішенням взяти участь у цій програмі ми завдячуємо

викладачу курсів з болгарської мови **Івану Сімеонову**. Усі ми відвідували його дворічні курси, що діють у нашому навчальному закладі. На факультеті нам дозволили оформити індивідуальні плани, щоб паралельно отримувати освіту й у ЗНУ. У Болгарії на нас чекали якнайкращі умови навчання: вразила тамтешня бібліотека, котра займає окремий корпус, тригодинні лекції-презентації та робота по 5-6 годин на практиці в лабораторіях. До речі, представники біологічного факультету стали вже постійними учасниками програми «ELECTRA», адже цього року в Болгарії навчаються наші третьокурсники **Владислав Кириченко** й **Данило Борисенко**.

Таміла Тарасенко

ЮВІЛЕЙ

Ольга Пономаренко: "На факультеті СПП ми разом з колегами – одна сім'я і команда"

У жовтні святкувала свій ювілей чарівна жінка, талановитий науковець, непересічна особистість – декан факультету соціальної педагогіки та психології Ольга Пономаренко. Із цієї нагоди ми вирішили поспілкуватися з нею про творчість, роботу, навчання та багато інших граней життя.

- Ольго Вікторівно, Ви закінчували історичний факультет, а вже 10 років є деканом факультету соціальної педагогіки та психології. Як відбувалася така зміна вектора Вашої діяльності?

- Після закінчення університету я працювала вчителем історії в школі, потім – на виборній посаді: працювала з учнями та студентами нашого міста. У цей час у нашому навчальному закладі йшло становлення нового факультету – соціальної педагогіки та психології, зокрема кафедри соціальної педагогіки, до роботи якої я тоді була залучена і де працюю до сьогодні доцентом. Завдання підготовки соціального педагога, психолога мають винятково гуманістичні засади. Це було близьким моєму внутрішньому світу, вихованню, активній громадській позиції, сформованим попередньою роботою пріоритетами.

- Поділіться з нами найскраповішими спогадами про студентське навчання?

- Студентські роки – найщасливіша пора юності. Вступити на історичний факультет було дуже непросто. Я витримала конкурс – 17 осіб на місце. Ми бігли наввипередки зайняти місця в бібліотеці та замовити першоджерела, які були в обмеженій кількості. Конкурс

"Дозвольте відрекомендуватися" був започаткований саме нашим поколінням, а СТЕМ ЗНУ вигравав "золото" престижного міського фестивалю "Запорізькі усмішки". Будівельний загін історичного факультету змагався з потужним будзагоном фізмату, а серед піонерських вожатих літніх таборів кращими були загони факультетів іноземної філології та історичного, лунала слава філфаківської "Дніпряночки". Пригадую, як я була делегована на XII Всесвітній фестиваль молоді та студентів. Це були незабутні враження: емоції, нові друзі, певною мірою, публічність, яка визначила моє подальше громадське та професійне життя. Друзі на курсі, друзі з інших факультетів – вони й сьогодні поряд: **Геннадій Васильчук, Ольга Стадніченко, Віктор Горбуля, Ірина Шаргай, Армен Міхтарян**. Із подругами по 4 гуртожитку ми й зараз близькі. Зустрічаємося й тепло згадуємо нашу 103, а потім 406 кімнати.

- За 10 років факультет соціальної педагогіки та психології став для Вас майже частиною життя. Які його етапи становлення були для Вас найважливішими?

- Можливо, на жаль, але, дійсно, більша частина життя зараз у всіх нас проходить на роботі. Довіра колективу була, мабуть, найвищою для мене оцінкою. **Людила Міщик** створила факультет, я його розбудовувала. Восьмий навчальний корпус – це наш дім. Його ремонт, проектування кафедр, навчальних аудиторій, техніч-

не забезпечення навчального процесу – усе це частина нашої кропіткої праці на факультеті. На мою думку, кадри вирішують все. Основа, закладена моїм вчителем та першим деканом факультету, зіграла свою роль. Мені залишилося тільки продовжувати створені традиції. Чудові організатори та науковці: **Наталія Шевченко, Галина Локарева, Наталія Заверико, Наталія Губа**; молоді та вже досвідчені й надійні помічники – **Ірина Козич, Євгенія Калужна, Маріанна Ткалич, Юлія Паскевська, Лариса Іванова** – вони не тільки розуміють мене як керівника й виконують мої доручення, ми разом генеруємо нові ідеї, ставимо амбітні цілі й разом досягаємо мети.

Усі спеціальності факультету акредитовано за IV рівнем, кількість спеціалізацій – 3-4 в кожному розгалуженні. Працюють Студентський навчальний театр, навчальна лабораторія, де надаються консультації сім'ям, які виховують дітей з обмеженими можливостями, з особливими потребами. Ведеться волонтерська робота, співпраця з громадськими організаціями, благодійними фондами, державними органами та місцевого самоврядування в галузі освіти та соціального забезпечення. Наші студенти посідають перші місця у профільних олімпіадах і конкурсах обласного та всеукраїнського рівнів. Вихованці спеціальності "Акторська майстерність" вийшли на рівень міжнародного фестивалю студентських театрів у Туреччині. За 23 роки факультет підготував більше

2 000 випускників, якими ми пишаємося. У вишівському рейтингу він – у першій п'ятірці. На факультеті СПП немає випадкових людей, вони просто не витримують нашого темпу: або починають йти з нами в ногу, або йдуть своїм шляхом. Я вдячна моїм колегам за професійну самовіддачу.

- Якої галузі стосується Ваша наукова діяльність? У чому її пріоритети?

- "Теорія і практика соціально-педагогічної діяльності" – така науково-дослідна тема кафедри соціальної педагогіки, де є і мої напрацювання. Я захистила дисертацію з теми "Формування професійно-етичної культури соціального педагога", викладаю цей курс, на кафедрі ми підготували два посібники, активно співпрацюємо з Управлінням соціальної ЗОДА, Запорізькою міськрадою, із відділами освіти, структурами МНС, МВС, пенітенціарною системою. І я, і мої колеги знаходимо там реалізацію свого наукового пошуку. Практична підготовка наших студентів проходить й у загальноосвітніх навчальних закладах, ми готуємо та підвищуємо кваліфікацію кадрів структур-партнерів.

- Розкажіть, будь ласка, якими для Вас є ролі мами, дружини, доньки, сестри?

- Першочерговими. Моя сім'я – це все для мене: надійна опора, підтримка, захист, відпочинок. У нас дуже тісні родинні зв'язки.

- Якими є Ваші вподобання, хобі? Як-то кажуть, у чому хочеться відвести душу на дозвіллі?

- Вишиваю! Але тільки під час відпустки, на жаль. Люблю подорожувати, я ж історик-таки за першою освітою. А ще у мене є колекція фіалок.

- Чим захоплює Вас робота зі студентською аудиторією?

- Цікаво бачити пробудження свідомості, самостійного мислення, перші спроби наукового аналізу, зародження лідерів у студентській групі. А студенти, майбутні актори, – це емоції, талант, експресія! Які вони всі чудові, освічені, самодостатні й поважні на випускних іспитах, захисті магістерських дипломів, у випускних спектаклях! Шкода випускати і відпускати. Нарешті! Такі, як нам хотілося, такі ми навчили, а їм вже йти далі час...

- Чи не важко поєднувати творчі, педагогічні, наукові пошуки з адміністративною рутинною, якої вимагає посада?

- Мені неважко. Я люблю свою професію, вдячна долі за таких вчителів, які сформували мене як людину, педагога, вченого; поважаю колег, із якими ми – одна сім'я, команда, у котрій ще дуже багато планів та ідей, готових до реалізації. Я дякую долі, що своє життя пов'язала з нашим Запорізьким національним університетом!

25 років на ниві правничої науки

Із нагоди ювілейної дати, 25-річчя від початку підготовки правничих кадрів, на юридичному факультеті ЗНУ відбулася низка урочистих заходів, серед яких – відкриття меморіальної дошки на честь засновників першої кафедри, урочисті збори, присвячені нагородженню кращих викладачів і студентів, тощо. Не обійшлося і без уже традицій-

них для факультету соціальних і благодійних акцій, а також без студентських конкурсів і музичної перерви.

Відкриттям меморіальної дошки вирішили вшанувати пам'ять засновників факультету – **Олексія Бичківського, Лазаря Големба, Леоніда Ковалю, Миколу Коржанського, Володимира Лебедева, Павла Матишевського, Оксану Підпригоро, Віктора Погорілка, Наталю Прозорову, Віктора Романька й Костянтина Федорова**. На юридичному факультеті також відбулися й освітні заходи. Зокрема, лекцію з (кібер)права прочитав гість ЗНУ, доктор філософії Інституту міжнародних відносин Київського університету ім. Т. Шевченка **Андрій Пазюк**, який озвучив ідею створення міжвишівської кафедри (кібер)миру.

Із нагоди Дня юриста на музперерві

виступив військовий оркестр Національної гвардії України. Активну участь в урочистостях брали і студенти факультету: змагалися в конкурсі на краще есе, підтримали мало-забезпечені верстви правовою допомогою та іншими акціями. Кульмінацією святкових заходів стали урочисті збори, куди завітали представники обласної та міської адміністрації, співробітники органів МВС тощо. Факультет був нагороджений грамотою ЗОДА, а першому проректору **Олександрю Бондарю** вручили медаль "За особистий внесок у розвиток Запорізького краю". Декан юридичного факультету **Тетяна Коломоєць** зазначила, що наш факультет входить у десятку кращих із підготовки кадрів, а це – близько 7 000 випускників, які обрали своїм покликанням служіння праву і якими ми безмірно пишаємося.

3 ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

- 3 листопада** – заступника декана з виховної роботи факультету соціології та управління, доцента кафедри соціальної філософії та управління **Ганну Валентинівну Бойко**;
- 4 листопада** – заступника декана з профорієнтаційної роботи факультету соціології та управління, доцента кафедри політології **Лілію Сергіївну Хорішко**;
- 7 листопада** – заступника декана з навчальної роботи біологічного факультету, доцента кафедри фізіології з курсом цивільного захисту **Максима Миколайовича Мальця**;
- 11 листопада** – завідувача гуртожитку №4 **Данила Геннадійовича Бірюкова**;
- 12 листопада** – заступника декана з виховної роботи факультету журналістики, доцента кафедри видавничої справи та редагування **Наталію Іванівну Тяпкіну**; заступника декана з виховної роботи історичного факультету, доцента кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін **Романа Леонідовича Молдавського**;

Колектив ЗНУ вітає іменинників...

- 15 листопада** – декана юридичного факультету, завідувача кафедри адміністративного та господарського права, професора **Тетяну Олександрівну Коломоєць**;
- 19 листопада** – завідувача кафедри політології, професора **Тетяну Євгенівну Ніколаєву**;
- 21 листопада** – завідувача кафедри фізичного виховання, доцента **Едуарда Юрійовича Дорошенка**;
- 23 листопада** – заступника декана з навчальної роботи історичного факультету, доцента кафедри історії України **Ірину Миколаївну Криво**;
- 25 листопада** – завідувача кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту, професора **Анатолія Петровича Коноха**; головного інженера **Валентина Івановича Моцака**;
- 27 листопада** – керівника відділу з навчальної роботи, професора кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин **Людмилу Олексіївну Нестеренко**; завідувача кафедри управління персоналом і маркетингу, доцента **Валентину Миколаївну Гельман**;

...і ювілярів листопада!

- 1 листопада** – комирника комбінату громадського харчування **Наталю Петрівну Скрипник**;
- 7 листопада** – старшого викладача кафедри українознавства **Катерину Андріївну Гуцал**;
- 9 листопада** – викладача кафедри фізичного виховання **Сергія**

Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет" Міністерства освіти і науки України

- оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:
- викладач кафедри цивільного права – 1,0 ставки;
  - викладач кафедри адміністративного та господарського права – 1,0 ставки;
  - викладач кафедри адміністративного та господарського права – 0,5 ставки;
  - викладач кафедри адміністративного та господарського права – 0,5 ставки;
  - викладач кафедри романської філології і перекладу – 1,0 ставки;
  - викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування – 1,0 ставки;
  - старший викладач кафедри хімії – 1,0 ставки;
  - доцент кафедри садово-паркового господарства та генетики рослин – 2,0 ставки;
  - доцент кафедри загальної та прикладної екології і зоології – 1,0 ставки;
  - доцент кафедри математичного аналізу – 3,0 ставки;
  - доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови – 1,0 ставки;
  - доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту – 1,0 ставки;
  - доцент кафедри спортивних ігор – 1,0 ставки;
  - професор кафедри адміністративного та господарського права – 1,0 ставки;
  - професор кафедри імунології та біохімії – 1,0 ставки.

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду професора кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, вчене звання та науковий ступінь відповідної галузі наук і стаж науково-педагогічної роботи за профілем кафедри у ВНЗ III – IV рівнів акредитації не менше п'яти років.

Кандидат на посаду доцента кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, не менше п'яти років науково-педагогічного стажу і ступінь кандидата наук або звання доцента, старшого наукового співробітника за профілем кафедри, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи.

Кандидат на посаду старшого викладача кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, не менше п'яти років науково-педагогічного стажу, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи (не менше 5 опублікованих наукових робіт, участь не менше ніж у 6 конференціях) або за наявності наукового ступеня кандидата наук – стаж не менше трьох років.

Кандидат на посаду викладача кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, не менше трьох років науково-педагогічного стажу, ступінь магістра за спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри.

Заяви на участь у конкурсі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, навчальний корпус № 1, загальний відділ (каб. 48).

До заяви, зареєстрованої в загальному відділі ЗНУ, додається:

- додаток до анкети на участь у конкурсі,
- завірений список наукових праць, а для тих, хто не працює в ЗНУ, також:
- особовий листок з обліку кадрів,
- автобіографія,
- документи про освіту, науковий ступінь і вчене звання.

За довідками звертатись за телефоном: 228-75-12

Осінній День відкритих дверей радо зустрів численних гостей

Надзвичайно масово пройшов у Запорізькому національному традиційний осінній День відкритих дверей. Цього разу нагодою краще познайомитися з нашим вишем та дізнатися більше про особливості вступної кампанії 2015 року скористалося понад 600 старшокласників міста й області та понад 100 їхніх батьків.

Після урочистого виконання Гімну України до присутніх звернувся перший проректор ЗНУ **Олександр Бондар**. Він розповів гостям нашого вишу про його матеріально-технічну базу та освітні тра-

диції, підкресливши, що ЗНУ прагне до європейської моделі вишу регіонального значення і вже зробив чимало задля досягнення цієї мети.

Олександр Григорович наголосив, що 16 факультетів нашого ВНЗ, на яких готують майбутніх фахівців за майже 50 спеціальностями, надають змогу кожному абітурієнту обрати напрям підготовки, керуючись власними схильностями й уподобаннями. Олександр Бондар розповів про професорсько-викладацький склад ЗНУ, чий зусилля спрямовані на забезпечення гідними знаннями наших студентів, та акцентував увагу присутніх на перспективах, що відкриваються перед випускниками нашого вишу.

Відповідальний секретар приймальної комісії **Станіслав Іваненко** відзначив особливості перебігу вступної кампанії-2015. Зокрема, Станіслав Валентинович наголосив, що, за рішенням Міністерства освіти й науки України, відтепер кожен виш сам встановлюватиме прохідний бал для своїх вступників. Також він уточ-

нив строки основних етапів вступної кампанії та запропонував при виникненні будь-яких запитань обов'язково звертатися до приймальної комісії. Крім того, інформацію про останні зміни в цьому питанні абітурієнти зможуть отримати на сайті ЗНУ (www.znu.edu.ua).

Перед абітурієнтами та їхніми батьками також виступила директор Дніпропетровського регіонального центру оцінювання якості освіти **Марина Горбенко-Хвастунова**, яка детально розглянула зміни, що стосуватимуться наступної сесії ЗНО.

Свято Дня відкритих дверей також провели і в Економіко-правничому коледжі, куди завітали майже 100 старшокласників та їхніх батьків, й у Торговому коледжі, де зібралось близько 80 гостей. Усі охочі також мали змогу ознайомитися з умовами навчання в закладах та отримати потрібні консультації.

Першокурсники вразили сценічним дебютом

Свою найпершу осінь першокурсники відзначили конкурсом "Дозвольте відрекомендуватися, перший курс". Тепер найкращі номери вони представлять і на гала-концерті проекту, який відбудеться 17 листопада до Міжнародного дня студента.

Кожен день конкурсу справляв чудове враження. Студенти філологічного факультету презентували сучасний варіант "Енеїди" І. Котляревського; математичного – провели уявну екскурсію Музеєм воскових фігур мадам Тюссо, представивши образи своїх же студентів. Факультет соціології та управління порадував неординарним

світловим шоу з вогниками у формі серця й напису "ФСУ". А юридичний обіграв ковбойську тематику: скажімо, образ героя із фільму "Джанго" у виконанні **Дмитра Мурунюка**.

Першокурсники економічного – розшукували восьме диво світу, яким виявилася найрідніша для кожного людина – мама. Запальний початок виступу команди факультету соціальної педагогіки та психології викликав шквал емоцій, а особливе враження справив харизматичний **Мікаел Хачибянян**. Факультет фізичного виховання підготував справжній сюрприз для глядачів: їхні постановки були насичені неймо-

вірними світловими ефектами, конфеті, сценічним димом.

Команда фізичного факультету представила пародію, у якій поєднали репліки з найвідоміших фантастичних фільмів та фільмів жахів і реалії вступу до ВНЗ. Студенти ЕПК порадували брейкдансом та східними танцями, жартами про відомих особистостей ЗНУ, виступом ілюзіоніста та яскравим феєрверком. Першокурсники факультету журналістики виступили в ролі персонажів всесвітньо відомого роману М. Булгакова "Майстер і Маргарита". А менеджери звернулися до теми казкових героїв, розвеселивши залу.

Представники історичного факультету гаслом свого виступу обрали пересторогу "Не жартуйте з істфаком", адже розіграли сценки з бандитських суперечок. Факультет іноземної філології оспівував родинні цінності, любов до батьків. Першокурсники біологічного

факультету тематику виступу пов'язали з давньогрецькими богами. Заключним акордом свята стала фінальна пісня "Напиши ЗНУ в Google!", під час якої на сцені зібралися представники усіх факультетів нашого навчального закладу.

Вшанували світлий день нашої історії

Представники ЗНУ взяли участь та підготували чимало заходів із відзначення днів визволення Запоріжжя та України від фашистських загарбників. Зокрема, привітати ветеранів з цим великим та історичним для нашого міста днем завітали на святковий мітинг у Жовтневому районі проректор

з науково-педагогічної та навчальної роботи **Олександр Гура**, помічник ректора з виховної роботи **Наталія Вороньова**, викладачі та студенти нашого ВНЗ. Від ЗНУ із патріотичною піснею про Україну виступила учасниця вокальної студії "Кантілена" Центру культури ЗНУ **Аліна Сур**.

Ярмарок із національним колоритом

Центр культури ЗНУ організував 14 жовтня Козацький ярмарок, на якому пройшли майстер-класи, показові виступи вихованців "СПАСУ", благодійний аукціон-виставка майстрів. Гості зігрівалися гарячим чаєм із величезного самовара-рекордсмена, куштували пироги від співробітників комбінату

громадського харчування, фотографувалися на фоні патріотичної рамки, біля козаків-мімів та на справжньому козацькому коні, а також приміряли українські вбрання. Усі кошти, зібрані під час благодійної акції були направлені на підтримку української армії в зону АТО.

Авторська розробка управлінців – ділова гра

Декан факультету соціології та управління, професор **Максим Лепський** і доцент кафедри соціології **Ігор Кудінов** розробили та імплементували в навчальний процес авторську розробку – ділову гру "Тиждень мера". Вона розрахована як на студентів, так і на фахівців у галузі управління, й допомагає формувати вміння ефективного стратегічного, тактичного та оперативного планування, використання людсь-

ких та часових ресурсів в умовах зміни управлінської ситуації в органах місцевого самоврядування.

Перша така ділова гра відбулася 10 років тому в малому залі Запорізької мерії. А нещодавно проект отримав свідоцтво про реєстрацію авторського права, тепер розробляється її програмне забезпечення. Автори планують запропонувати гру діючим працівникам галузі управління для опра-

цювання навичок ефективної командної діяльності та планування.

В учасників гри формуються уявлення і навички самостійного прийняття управлінських рішень, ефективного планування та використання робочого часу (time management), роботи у команді (teambuilding), стресостійкості тощо. Таким чином, можна корегувати фахові вміння.

Олена Хлисту

Журналісти "Української правди" ділилися досвідом з юними колегами

Почесними гостями ЗНУ в жовтні стали відомі українські журналісти – кореспондент й автор розслідувань інтернет-видання "Українська правда", головний редактор інтернет-телеканалу "Громадське телебачення" **Мустафа Найєм** та український політичний журналіст, заступник головного редактора "Української правди" **Сергій Лещенко**.

Вони провели зустріч у форматі прес-конференції. Присутніх цікавила сучасна політична ситуація в Україні, перспективи розвитку нашої держави, можливість створення в нашій країні суспільного телебачення та журналістський досвід гостей. Зокрема, Мустафа Найєм висловив сподівання, що це буде країна, до якої не сумно повертатися з-за кордону. Традиційно гості факультету отримали в подарунок футболки з написом "Журфак", із задоволенням давали автографи та фотографувалися на згадку зі студентами.

Олена Ярошенко

Нагорода ЗНУ – у "Виборця"

ЗНУ та, зокрема факультет журналістики вже кілька років поспіль виступають партнерами всеукраїнської газети "День", нагороджуючи одного з переможців міжнародного фотоконкурсу, який організовує видання. Цього року приз

від ЗНУ отримав **Андрій Нестеренко** – кореспондент газети "Голос України" – за світлину "Виборець" XVI конкурсу газети. На фото влучно та іронічно демонструються умови, в яких перебуває старше покоління. Майстру нагороду вручив **Ігор Самокиш** – журналіст газети "День" та випускник факультету журналістики ЗНУ.

Більше фото з кожної події відтепер можна переглянути в альбомах групи ЗНУ ВКонтаті: https://vk.com/znu_official

Обласна академічна газета "Запорізький університет"
Засновник і видавець –
колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Провідний редактор: **Марія Канцелярист**
Творчий колектив: **Таміла Тарасенко, Олена Хлисту, Яна Мелінчук, Олександра Усенко, Олена Ярошенко, Олена Переверзева**
Інтернет-версія – **Олена Благодарової**
Фотокореспондент – **Василь Биченко**

Номер підписаний до друку 28.10.2014

Автори надрукованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність фактів і цитат, статистичних даних, які не підлягають відкритій публікації. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним управлінням юстиції: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія 33 №735-010-пр від 7 червня 2006 року. Виходить двічі на місяць українською мовою. Поширюється безкоштовно. Один друкований аркуш. Наклад 1 000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24,
9 поверх, кабінет №911-2
Телефон: **228-75-32**
e-mail: znu.gazeta@gmail.com
Надруковано
в ТОВ "Південноукраїнська
виробнича компанія"